LIVSMEDELSSTYRELSEN

HELSINGFORS
den 17 januari 1918

Cirkulär n:o 11

Till Livsmedelsnämnderna

De av brödbrist lidande orternas antal, ej blott städers utan jämväl landskommuners, ökas ständigt och i några trakter har man redan kommit därhän, att hungern enligt av livsmedelsnämnderna meddelade uppgifter, förorsakat sjukdomar och till och med dödsfall. Det kan ej undvikas, att en dylik situation uppammar för samhället farliga oroligheter. Såsom Livsmedelsstyrelsen tidigare framhållit, kunna ansträngningarna att få spannmål från utlandet icke lindra den närmaste nöden, huru väl de än må utfalla, emedan anskaffandet av fartyg samt transporten tager tid. Vi inskärpa således än en gång i livsmedelsnämndernas medvetande, att vi den närmaste tiden måste komma till rätta med den i landet befintliga spannmålen och att det är de lyckligare lottades ovillkorliga plikt att bringa hjälp åt de nödlidande trakterna.

Livsmedelsstyrelsen har uti sitt cirkulär n:o 3, av den 22 december, uttryckligen försäkrat, att det icke är meningen att låta kommunerna lida förlust då de för maximipris avyttra den spannmål, de före den 13 oktober anskaffat till högre pris. Att döma av till Livsmedelsstyrelsen inkommande förfrågningar och ansökningar, synes denna omständighet likväl fortfarande giva anledning till ovisshet. Dessutom önska särskilda livsmedelsnämnder erhålla visshet i denna sak på det att de framdeles ej komme att för sina kommuners räkning uppköpa ännu dyrare spannmål än den som de nu överlåta.

För att en gång för alla skringra dylika tvivel och för att förmå livsmedelsnämnderna att raskt och beslutsamt gå till väga för spannmålens

överlåtande åt de nödlidande, får Livsmedelsstyrelsen härmed upprepa och komplettera de överlåtelsevillkor, som uti sagda cirkulär angivas. Livsmedelsstyrelsen har ordnat den framtida anskaffningen för de kommuners eget behov, vilka nu avstå spannmål, så fördelaktigt som möjligt, så att ingen som hälst anledning förefinnes att befara, att kommunerna tillfogas förlust genom att de hjälpa de nödlidande, utan har tvärtom kommunerna beretts tillfälle att utan förlust bliva kvitt den dyra spannmål de på hösten inköpt samt i mån av behov i stället få ny spannmål till maximipris.

Såsom uti cirkulär n:o 3 förklarades äger livsmedelsnämnden således vid leverans av spannmål till Import-Andelslaget dit insända sin vanliga räkning, vari debiteras för *maximipriset och kostnaderna för spannmålens transport från livsmedelsnämndens förråd till stationerna* samt dessutom ersättningsräkning till Livsmedelsstyrelsen, uti vilken räkning livsmedelsnämnden debiterar det belopp den *före den 13 oktober i medeltal erlagt utöver maximipriset* med bifogande till den sistnämnda räkningen redovisning över alla gjorda uppköp. Livsmedelsstyrelsen granskar sistnämnda räkning eller ersättningskravet och tillser, att kommunen icke kommer att lida någon förlust genom att erlägga skillnaden mellan överlåtelsepriset och det av livsmedelsnämnden betalade priset för spannmålen.

Dessutom får Livsmedelsstyrelsen meddela, att i fall kommun, som överlåter spannmål, senare själv behöver spannmål och sådan importeras från utlandet, *erhåller livsmedelsnämnden denna fritt i livsmedelsnämndens förråd för samma överlåtelsepris*, till vilket livsmedelsnämnden överlåtit spannmål till Import-Andelslaget och således *utan att till spannmålspriset fogas den tidigare prisskillnad som av Livsmedelsstyrelsen erlägges.* Sålunda kunna kommunerna få sin dyra spannmål utbytt mot billigare vara. Denna rätt gäller de spannmålsmängder, vilka före den 10 februari levererats till Import-Andelslagets ombudsman eller inlastats i järnvägsvagnar för att avsändas till dess ombudsman.

Vi belysa saken med ett exempel. Om kommunen för råg och korn betalt 1: 50 per kilogram, debiterar livsmedelsnämnden Import-Andelslaget 1: 15 plus transportkostnaderna och Livsmedelsstyrelsen 35 penni per kilogram i ersättning. Senare överlåtes till livsmedelsnämnden spannmål för kommunens eget behov till 1: 15 per kilogram, levererad till livsmedelsnämndens förråd.

Samtidigt meddelas, att Senaten beslutat ännu förlänga den termin, under vilken till livsmedelsnämnderna erlägges den uti cirkulär N:o 3 nämnda gratifikationen av 2 penni för varje kilogram spannmål, som levererats till Import-Andelslaget eller lastas i järnvägsvagn för befordran till dess ombudsman. Denna termin utsträckes nu till den 15 februari.

Genom att bevilja de kommuner, vilka innehava spannmål utöver det närmaste egna behovet, dessa betydande förmåner, hyser Livsmedelsstyrelsen den fasta förhoppning, att spannmål så skyndsamt som möjligt skall levereras till Import-Andelslaget. Situationen är i sanning synnerligen hotande. De närmaste veckorna skola avgöra frågan, huruvida vårt folk utan oberäkneliga olyckor kan räddas ur den nöd, som redan i olika delar av landet har börjat. Allas plikt är att anstränga sina krafter för att komma över den farliga närmaste tiden. De förbindelser Livsmedelsstyrelsen i detta cirkulär åtagit sig, göra det omöjligt att längre vägra hjälp av det skäl, att den egna kommunen icke bör tillskyndas förluster. Hädanefter gäller frågan endast den goda viljan. Saknas den?

Å Livsmedelsstyrelsens vägnar

W. A. Lavonius

Pontus Artti